Raadsvoorstel

Portefeuillehouder:	Wethouder J. van Boeijen
Datum B&W vergadering	7 maart 2023
Documentkenmerk:	18733-2022:704343 behorende bij zaak: 18733-2022

Aan de raad,

Onderwerp:

Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2022-2027

Voorgesteld raadsbesluit/c.q. beslispunten

1. In te stemmen met de regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2022-2027

Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid

Wmo 2015

Inleiding

Aanleiding

Tot 2021 was de uitvoering van Beschermd Wonen geheel in handen van daartoe door het rijk aangewezen centrumgemeenten. Voor de regio Waterland is dat Purmerend. Het rijk en de VNG hebben afgesproken vanaf 2021 te beginnen met het doordecentraliseren van Beschermd Wonen naar alle gemeenten. De gemeenten in elke regio maken hier onderling afspraken over. Onderdeel van de doordecentralisatie is dat de rijksmiddelen voor Beschermd Wonen niet meer alleen naar de centrumgemeenten gaan, maar vanaf 01-01-2024 gedurende een overgangsperiode van tien jaar via een ingroeimodel worden verdeeld over alle gemeenten.

Vanwege de schaalgrootte van onze regio en het feit dat het hier gaat over een relatief kleine groep (zeer) kwetsbare inwoners willen de vier gemeenten in de regio Waterland in de bestaande centrumgemeente-indeling blijven samenwerken, in elk geval tot en met 2027. Dit biedt de beste garantie dat onze bewoners voor de meeste zorgvragen op het gebied van Beschermd Wonen voldoende en kwalitatief goed aanbod in de regio kunnen krijgen. De regiovisie geeft de kaders aan voor deze samenwerking en geeft prioriteiten aan voor de doorontwikkeling van het aanbod. Het legt daarmee een stevige basis onder de samenwerking.

Voor Maatschappelijke Opvang is op dit moment nog geen sprake van doordecentralisatie.

Kader

De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo).

Doelstelling/beoogd resultaat

In de regio is voldoende en goed aanbod voor BW en MO beschikbaar voor onze inwoner.

Argumenten en afweging

De visie vertaalt enkele landelijke uitgangspunten naar het beleid voor onze regio:

- Extra inzet op preventie en vroegtijdige signalering van problemen. Beide zijn erop gericht om te voorkomen dat zodanige problemen ontstaan, of dat bestaande problemen zodanig verergeren, dat een bewoner Beschermd Wonen (thuis of intramuraal) nodig heeft. Daarnaast is de begeleiding bij beschermd thuis er mede op gericht om mogelijke overlast voor de omwonenden zoveel mogelijk te voorkomen;

- Aandacht voor inclusie: het vergroten van de acceptatie van en de tolerantie voor afwijkend gedrag en mogelijke overlast door de aanwezigheid in de wijk van mensen die voorheen in een instelling voor Beschermd Wonen werden opgenomen;

- Conform de aanbevelingen uit het rapport 'Van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis' van de commissie Dannenberg spannen wij ons ervoor in dat mensen zolang mogelijk thuis kunnen blijven wonen, in hun vertrouwde omgeving waar zich hun sociale netwerk bevindt. We proberen te voorkomen dat zij moeten verhuizen naar een instelling in een andere gemeente om intramuraal Beschermd Wonen te ontvangen. Dat betekent dat we intensievere begeleiding gaan bieden onder de noemer: 'beschermd thuis';

- Sinds 2021 kunnen mensen die blijvend behoefte hebben aan permanent toezicht of 24 uur per dag zorg in de nabijheid een beroep doen op de Wet langdurige zorg (Wlz). Dit betekent dat het aanbod voor deze groep niet langer vanuit de Wmo wordt bekostigd. Door deze ontwikkeling richt Beschermd Wonen vanuit de Wmo zich er steeds meer op om inwoners binnen enkele jaren in staat te stellen om zelfstandig te kunnen wonen. Het aanbod krijgt een meer trainend karakter.

Om hoeveel mensen gaat het?

De onderstaande cijfers gelden voor de regio Waterland. Tot 2022 werd de herkomstgemeente niet geregistreerd. Vanaf 2023 kunnen we nieuwe aanmeldingen verbijzonderen naar herkomstgemeente.

Beschermd Wonen:

- 35 plekken in gebruik;
- 14 mensen op de wachtlijst.

Maatschappelijke Opvang:

- 124 plekken (telling 2021). Gedurende 2022 is het aantal plekken voor ‘sociaal logement’ verminderd, maar zijn er plekken voor moeders en kinderen bijgekomen.
- Op de wachtlijst voor trajecten (per type traject):
    - Alleenstaande mannen: 3 personen
    - Vrouwen met kinderen: 4 moeders met kinderen
    - Intensief jongerentraject (Casa24): 2 personen
    - Intensief traject (Gouw): 1 persoon

Risico’s

Extramuralisering betekent meer overlast en daardoor meer druk op de samenleving. Als die overlast te groot wordt, kan dit gevolgen hebben voor het draagvlak voor het landelijke uitgangspunt van beleid om inwoners in staat te stellen om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen. Mede daarom zetten we in op:

- Inclusie;
- Het zoveel mogelijk voorkomen van overlast door goede begeleiding van inwoners met problematiek;
- Het snel en effectief aanpakken van overlast in samenwerking met het maatschappelijke veld, politie, GGD en corporaties.

Financiële aspecten

Het budget voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang voor de regio ZaWa bedraagt in 2023 € 7.697.883,- waarvan € 400.000,- incidenteel. De afgelopen jaren was het budget toereikend.

De verdeelsleutel die het Rijk hanteert voor de financiering van Beschermd Wonen gaat veranderen. Het Rijk heeft de verdeelsystematiek nog niet vastgesteld. De verwachting is dat de gemeenten in onze regio samen meer middelen zullen gaan ontvangen dan de centrumgemeente nu ontvangt en dat deze wijziging per 2024 van kracht wordt.

De verwachting is dus dat het budget toeneemt. Ook de ambities t.a.v. Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang nemen toe, waarbij we van intramuraal aanbod naar begeleiding in de thuissituatie gaan. Mocht dat er op termijn toe leiden dat we verwachten dat het budget niet langer toereikend zal zijn, dan zullen wij uw raad daarover informeren.

Twee uitgangspunten van de regiovisie zijn van belang voor de financiën van onze gemeente.

Het eerste is: voortzetting van de bestaande situatie, waarin Purmerend de Rijksmiddelen voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang in de regio Waterland ontvangt, en het aanbod verzorgt. In de nieuwe

situatie verdeelt het Rijk die middelen via een ingroeimodel over de gemeenten in deze regio. De gemeenten maken die middelen vervolgens een op een over aan Purmerend. Dat heeft geen consequenties voor het saldo van onze begroting.

De volgende afspraak kan wel consequenties hebben: als er aan het eind van het boekjaar sprake is van een onder-, dan wel overbesteding ten opzichte van de eerder door Purmerend opgestelde begroting voor Beschermd Wonen, dan vereffenen de gemeenten dit tekort of overschot op basis van het objectieve verdeelmodel (dus in dezelfde verhouding waarin de gemeenten bijdragen aan het budget).

Ten tweede: het nieuwe, ambulante aanbod onder de noemer 'beschermd thuis' wordt door de centrumgemeente bekostigd uit het budget voor Beschermd Wonen. Overige kosten zijn voor onze gemeente. Het gaat daarbij om preventie, inclusie en de aanpak van eventuele overlast.

Op dit moment is nog niet bekend hoe de nieuwe financieringssystematiek er uit gaat zien en welke rijksbijdrage gemeente Landsmeer vanaf 2024 zal ontvangen. Wanneer dit bekend is zullen deze ontvangst en de doorbetaling van dit bedrag aan de gemeente Purmerend structureel worden verwerkt in de begroting via een begrotingswijziging. Uw raad zal daar op dat moment nader over worden geïnformeerd.

Duurzaamheid
Het voorstel kent geen duurzaamheidsaspecten.

Uitkomsten advies en inspraak
Deze visie is het resultaat van overleg tussen ambtenaren en wethouders van de regionale gemeenten en inspraak van uitvoerders en cliëntenorganisaties.

Rapportage, verantwoording en evaluatie
De deelnemende gemeenten evalueren de afspraken tegen het einde van de looptijd van deze regiovisie. De eindevaluatie is gericht op de vraag of we de regionale samenwerking willen voortzetten na 2027, en zo ja: in welke vorm. De uitkomsten daarvan zullen we te zijner tijd delen met uw raad.

Bijlagen

- Raadsbesluit inzake de Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2022-2027;
- Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2022-2027.

U wordt uitgenodigd tot besluitvorming over te gaan.

namens het college van burgemeester en wethouders van Landsmeer,

L.A. (Léon) de Lange	P.G. (Peter) Küppers
Burgemeester	gemeentesecretaris

Raadsbesluit

Portefeuillehouder:	Wethouder J. van Boeijen
Datum raadsvergadering	30 maart 2023
Documentkenmerk:	18733-2022:704343 behorende bij zaak: 18733-2022

De raad van de gemeente Landsmeer

Gelezen het raadsvoorstel van het college, voorstelnummer: 079253919358525 behorende bij zaak: 18733-2022

Gehoord de behandeling in de commissievergadering.

Raadsbesluit

1. In te stemmen met de regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2022-2027

De raad van de gemeente Landsmeer,

P.M. (Pauline) Lodewegens	L.A. (Léon) de Lange
griffier	voorzitter